

SCOVENECE

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir.
Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A. Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A. Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenicale, mese 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Bollettino No 1062

Accaniti combattimenti in Tunisia

Violenti attacchi nemici contenuti dalla tenacissima resistenza delle truppe dell'Asse - Si è distinto il 1° battaglione del VI. reggimento fanteria « Trieste »

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:

I violenti attacchi, rinnovati dal nemico, con l'appoggio di preponderanti artiglierie sul fronte meridionale tunisino sono stati anche ieri contenuti dall'accanita resistenza e dal provato valore delle nostre truppe.

Nella tenacissima difesa di un elemento avanzato della nostra linea si è particolarmente distinto il primo battaglione del VI° reggimento fanteria «Trieste» che al comando del capitano Politi Mario da Sulmona ha inflitto ingenti perdite alle unità neozelandesi attaccanti.

Bombardieri pesanti germanici hanno agito sui centri logistici delle retrovie. Quattro apparecchi avversari erano abbattuti dalla caccia, due distrutti dalle batterie contraeree.

In riuscita azione notturna nostri velivoli raggiungevano e bombardavano impianti petroliferi di Tripoli di Siria.

Vojno poročilo št. 1062

Srditi boji v Tunisu

Siloviti sovražni napadi zadržani v krepkem odporu osnih čet - Odlikoval se je I. bataljon VI. pehotnega polka »Trieste«

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Na južnem tuniškem odseku so bili ponovni sovražni napadi s podporo nadmočnih topov tudi včeraj zadržani v zagrizenem odporu in izkušenem junaštvu naših čet.

V nad vse pogumni obrambi nekega prednjega dela naše črte se je posebno odlikoval prvi bataljon 6. pehotnega polka »Trieste«, ki je pod poveljstvom stotnika Politi Maria iz Sulmona zadal napadajočim novozelandskim enotam znatne izgube.

Težki nemški bombniki so delovali nad preskrbovalnimi središči v sovražnem zaledju: štiri nasprotna letala so bila sestreljena od lovcev, dve pa od protiletalskega topništva.

Naša letala so v uspelem poletu dosegla in bombardirala petrolejske naprave v Tripolisu v Siriji.

Pravi interesi balkanskih narodov

Tudi balkanski narodi gledajo z zaupanjem na posvete med Ducejem in Hitlerjem in na pogovore v Hitlerjevem glavnem stanu

»Le ultime notizie« so ponatisnile naslednji članek o položaju na Balkanu, ki ga je objavil graški list »Tagespost«: »V jugovzhodni Evropi obstaja dvojno vprašanje: dokončna odstranitev boljševiške nevarnosti in morebitni »zavezniški« vojaški nastopi v Sredozemlju, Egejskem morju in južnem Adriatiku. Pogovori v Hitlerjevem glavnem stanu, ki so se jih udeležile najvišje osebnosti držav v jugovzhodni Evropi, so med drugim bili namenjeni tudi temu vprašanju.

Jugovzhodna Evropa je bila desetletja dobesedna smodnišnica Evrope. Tujak so se križali interesi Rusije in Avstrije, pozneje pa angleški in francoski vpliv. Neki švicarski list je pred nedavnim objavil v svojem dopisu iz Budimpešte zanimive podatke o poveljniških načrtih Sovjetske Rusije, ki grede od Irana preko Dardanelov do Češke in Moravske. Celo poljska begunska vlada v Londonu je protestirala proti boljševiškim poželjenim po teh ozemljih, ne da bi seveda mogla dati temu protestu večji pomen kakor ga ima kos papirja, na katerem je napisan. Tudi protest bivšega kralja Petra, v katerem je sporočil Sovjetom, »da nimajo pravice boljševizirati Jugoslovancev, ki so se

borili za svojo svobodo«, je vzbudil v političnih krogih jugovzhodne Evrope in celo v taboru »zaveznikov« komentarje, ki kažejo, da je nemška kampanja proti boljševizmu bistveno v korist vsej evropski celini. Zato švicarski časnikar vidi že »stretjo fronto«, protiboljševiško fronto, ki se nevidno razteza preko vseh evropskih držav. Angleški načrt, ustanoviti novo balkansko zvezo, je zato zgubil vso priljubljenost in se zdil kakor sen, saj ni odvisen toliko od Angležev kakor od Sovjetov, ki pa že grabljevitost stegajo roke po Madžarski, Bukovini in Besarabiji. V teh dneh, ko je še blizu druga obletnica beograjskega puča in začetka vojne na Balkanu, govori Evropa in tudi naši sovražniki o posvetih med Ducejem in Hitlerjem ter o potovanju drugih državnikov v Hitlerjev glavni stan. Tu so govorili ne le o organizaciji totalne vojne, marveč tudi o poveljnijih vprašanjih in to brez dvoma v obliki, iz katere se vidi sedanja važnost evropskega jugovzhoda zlasti z ozirom na vojaške dogodke na Bližnjem vzhodu in v Afriki. Tudi narodi tega dela Evrope, ki so že izkusili vojno, razumejo pomen, ki ga ima obramba evropskih obal in imajo interes držati bič vojne daleč od svojega ozemlja.

Igra med Rusi in Anglosasi

Berlin, 22. aprila. »Il Piccolo« prinaša iz Berlina članek, ki kaže, kako se nasprotniki boje velikega obrambnega zida v zahodni Evropi ter osnih podmornic. Sovjetski poslanik je podelil v Londonu nekaj odklovanj angleškim vojakom in mornarjem, ki so se posebej odlikovali pri obrambi konvojev, ki so vozili orožje v Murmansk in Archangelsk. Pri tej priliki je Majski izjavil naslednje: »Naša država je hotela otipljivo izraziti svoje priznanje in hvaležnost za pomoč, ki ste jo prispevali vi, zastopniki angleških oboroženih sil, za našo stvar in za stvar združenih narodov. Omogočili ste prihod velikih količin vojnega gradiva v Rusijo. Nihče ne more verjeti nemškimi fanfararom. Tudi v prvi vojni bi po njihovi propaganda morale biti njihove podmornice smrtonosne, pa niso bile. Isto se sedaj dogaja. Enako se govori o zloglasnih zidovih: atlantski zid, norveški zid, vzhodni zid itd. Dogodki kažejo, da se da vsaka nemška ovira premagati in sem

Proslave 21. aprila po vsej državi

Rim, 22. apr. AS. Država je praznovala včeraj, 21. aprila, rojstvo Rima in praznik deia. V polnem zagonu in vnemu na vseh izdelovalnih področjih je Italija slavila rojstvo slavnega mesta v vojnem ozračju, ki terja vso voljo in vse sile za doseg neizogibne zmage. Ta zmaga je gotova za voljo orožja in neukrotljivega junaštva hrabrih in slavni oboroženih sil, ki so se na vseh bojnih poljanah izkazale s tistim prostovoljskim duhom, ki je temeljna opora italijanskega vojaškega in civilnega življenja.

V vsakem mestu in vasi, v vsakem podjetju in tovarni so pohabljeni in bojovni, katere so zvezni tajniki v sporazumu s sindikalnimi organizacijami in z zavodom za fašistično kulturo za to izbrali, razlagali delavcem socialne pridobitve fašistične vladavine, ki so postavile Italijo med prve države na svetu Dopolavorovske organizacije so priredile predstave za tiste, ki so pri delu postali invalidi, ter za pohabljenе delavce in delavce bojevniške. Izročena so bila tudi odlikovanja invalidom dela, tako zvezde vitezov dela in zvezde za ročne in poljedelske delavce. Družine delavcev bojovnikov so bile predmet resnične in ganljive skrbi fašističnih obkovač, ki so jim prinašale dokaze o stalin in budni skrbi stranke.

Vse prireditve so nosile pečat ognjevitih izrazov navdušene zvestobe vsega delavskega naroda. Na vsakem mestu je bilo odlikovanje invalidom dela, tako zvezde vitezov dela in zvezde za ročne in poljedelske delavce. Družine delavcev bojovnikov so bile predmet resnične in ganljive skrbi fašističnih obkovač, ki so jim prinašale dokaze o stalin in budni skrbi stranke.

Vse prireditve so nosile pečat ognjevitih izrazov navdušene zvestobe vsega delavskega naroda. Na vsakem mestu je bilo odlikovanje invalidom dela, tako zvezde vitezov dela in zvezde za ročne in poljedelske delavce. Družine delavcev bojovnikov so bile predmet resnične in ganljive skrbi fašističnih obkovač, ki so jim prinašale dokaze o stalin in budni skrbi stranke.

Godbe in orkestri ter zbori so igrali in peli

nega z zlato kolajno; knez Mario Ruspoli, oče podpolkovnika Marescottija in stotnika Konstantina, ki sta oba bila bojevnika v prejšnji vojni ter sta v sedanjem spopadu padla v severni Afriki; svetnika Karel di Cellere in Julij Macchi di Cellere, strica poročnika oklepnikov Stefana Macchija di Cellere, ki se je vrnil iz Argentine, da bi prostovoljno stopil v vojsko, in je umrl v severni Afriki, ko je vodil svoj tank v naskok; grof Avgustin Oddi-Baglioni, oče poročnika Aleksandra, ki je junaško padel na egiptskem bojišču; vdova in sin dalmatin-

skega mučenika Giovannijsa Sava; fašist-naselnik Antonio Aguzzoni iz Badia Polesine, oče devetih otrok, od tega osmih sinov, ki so vsi pod orožjem; gospa Julija Zanon iz Capo D'Arzenio, vdova in mati sedmih sinov, ki so vsi pod orožjem; fašist Hipolit Castrioni iz Milana, bojevnik v prejšnji vojni, občinski sluga, oče sedmih sinov, ki so vsi pod orožjem; fašist železničar Ahal Forechini iz Rima, oče desetih otrok, od tega jih je sedem pod orožjem; fašist Orest Zecca, trgovec iz Milana, oče devetih sinov, od katerih jih je šest pod orožjem; major Angelo Negri, nadzornik bojevnih fašistev v Milanu, bojevnik, večkrat odlikovan za vojaško hrabrost, ki je zaradi nasprotnikovega letalskega napada izgubil šest članov rodbine, in je potem stranki podaril šest žimnic, pripadajočih padlim sorodnikom; član Balile Anton Calbi iz Palermo, ki je bil pri letalskem bombardiranju štirikrat ranjen in je pri tem izgubil brata, a je zahteval puško, da bi streljal na Angleže.

Duce se je z vsemi dolgo in prisrčno pogovarjal.

Prisega novega tajnika stranke

Rim, 22. apr. AS. Ekske, Carlo Scorza je kot minister-tajnik stranke prisegel Nj. Vel. Kralju in Cesarju.

Miren dan na vzhodnem bojišču

Sovjeti so včeraj zgubili 77 letal - Ob kavkaški obali so bile potopljene tri preskrbovalne ladje

Hitlerjev glavni stan, 22. aprila. Nemško vohovno poveljstvo objavlja:

Na vzhodnem bojišču je potekel dan ob krepkem bojnem delovanju v splošnem mirno. Sovjeti so včeraj izgubili 77 letal, med temi 20 v letalskih bojih s finskimi lovci. Pogrešani sta dve nemški letali.

Pri ponovnih napadih lahkinih nemških pomorskih oboroženih sil na sovjetski dovozni promet ob kavkaški obali so bila potopljena tri sovražna vozila za preskrbo.

V zapadnem odseku tuniškega bojišča je lastna napadalna akcija dosegla zastavljene cilje. Sovražnik je utrpel težke izgube. Plen in število ujetnikov še nista ugotovljena.

Na južnem odseku se je tudi včeraj razbil z najmočnejšim topniškim ognjem podprti sovražni napad ob nezlomljivem odporu nemških in italijanskih čet. Lastni protinapadi so na raznih mestih imeli uspehe.

Letalstvo je pretrelo noč uspešno napadalo sidišča ladij v alžirskih lukah in izvedlo med drugim tudi napad na sovražni konvoj, v katerem je bila hudo zadeta večja tovorna ladja.

Ob obali Rokavskega preliva so nemški lovci brez lastnih izgub sestrelili 8 angleških letal, med njimi 6 bombnikov.

Oddedelek težkih nemških bojnih letal je pretrelo noč iz majhne višine metal razdiralne in zažigalne bombe na pristaniško in mestno

Ostri boji na Kavkazu

Berlin, 22. aprila. AS. Z vzhodnega bojišča poročajo, da je bil včeraj najmirnejši dan na vzhodnem bojišču. Od Belega morja pa do Azovskega morja je bilo izmenjanje nekaj strelcev med oglednicami in nekaj manjših topniških dvobojev. Tako nemško kakor sovjetsko letalstvo je moralo zaradi neugodnega vremena počivati.

Na Kavkazu pa ni bilo tako. Tujak so divjali ostri boji zlasti na odseku južno od Novorojskja. Nemški in romunske čete so po odbitju množičnih sovražnih napadov izboljšale obrambni položaj tega važnega pomorskega oporišča ob Črnm morju. Glavni uspeh so dosegle včeraj popoldne, ko so zasedle neko višino, ki je na vojaških zemljevidih označena z imenom »Hudičev zob«. To je posebna skalnata utrdba čudne oblike, slična mlinskemu kamnu. Sovjeti so to gigantsko naravno utrdbo izkoristili ter zadajali od tod znatno škodo neprijem nemškimi črtami iz razdalje nekaj kilometrov. Na »Hudičevem zobu« je bilo mnogo sovražnih topov. Ze en teden so ti topovi neprenehoma stre-

področje A berdeen o. Napad, ki je bil izveden v dveh valovih, je povzročil znatno škodo po bombnih zadetkih na napravah, ki so važne za vojno v tem pomembnem pristanišču za preskrbo. Vsa letala so se vrnila v svoja oporišča.

Zaradi dodatno ugotovljenih zadetkov, ki so jih dosegle enote nemške vojne mornarice na sovražna letala pri napadu na Stettin in Rostok v noči na 21. aprila, se je število izgubljenih sovražnih letal povečalo na 39 bombnikov.

Berlin, 22. aprila. AS. Kakor se je izvedelo iz pristojnih virov, je angleško letalstvo v sredo ponoči izgubilo 51 bombnikov nad Nemčijo. Sovražnik je skušal napasti Berlin in sicer od severa, pa je tukaj kakor tudi pri napadih v zahodni in južni Nemčiji naletel na močno obrambo. Poleg nemških lovcev, ki so neudrudno zasledovali sovražnika, so se tokrat mogočno udeležile bojev protiletalske baterije. Angleško letalstvo je tako že osmič v tem mesecu dobilo pri svojih napadih na Nemčijo občuten udarec. Po ugotovitvah nemških oblasti je bilo pri terorističnih napadih na Nemčijo uničenih v aprilu 188 sovražnih letal, po večini štirimotornih bombnikov. Več kakor dve veliki letalski skupini sta bili tako uničeni. Nemška obramba pa je zadala sovražniku še občutnejši udarec s tem, ker je sovražnik izgubil tudi 1400 članov letalskih posadk.

Sveti oče pri obredih velikega tedna

Vatikansko mesto, 22. aprila. AS. Sv. oče Pij XII. je prisostvoval na veliki četrti svetni maši, ki jo je daroval v sikstinski kapeli kardinal doyen Granito Pignatelli di Belmonte. Po službi božji je Pij XII. v procesiji pod baldahinom, ki ga je nosilo osem škofov, prenesel Najsvetejšo v Pavlino kapelo, kjer je bil pripravljen božji grob. Po počastitvi Najsvetejšega se je papež vrnil v svoje prostore. Tem obredom so prisostvovali kardinali, prelati, člani diplomatskega zbora pri sv. Stolici in člani rimskega plemstva.

Finska letalska zmaga

Helsinki, 22. aprila. AS. Nad otokom Seiscari je prišlo včeraj do velike bitke med finski in sovjetskimi letali. Finska letala so sestrelila 19 sovjetskih letal. Pri Kotki je bilo sestreljeno še eno sovjetsko letalo. Dvoje finskih letal se ni vrnilo.

Angleška podmornica potopljena

Lizbona, 22. aprila. AS. Angleško mornariško ministrstvo objavlja, da se podmornica »Thunderbolte« ni ob določenem času vrnila v oporišče in da jo je smatrati za izgubljeno. Bila je ena najmodernejših angleških podmornic.

Nasprotnikove bedastoče

Rim, 22. apr. AS. Včerajšnja »Dokazila o nasprotnikovih bedastočah« pravijo:

London. — List »Daily Sketch« zagotavlja, da so italijanske oblasti že razdelile med vse hišne lastnike knjžice, v katerih so navodila za primer vdora. List zatrjuje, da je dobil nekaj izvlečkov iz tiste knjžice in navaja iz nje tole: Prebivalci vdornih predelov se ne smejo posamično boriti, niti tvoriti oboroženih skupin, pač pa se do nasprotnika pokazati vlnudno, ne mu pa pomagati. Moški naj rajši ostanejo v hišah, pač pa naj pošljejo ven ženske, ki od discipliniranih invazijskih čet lahko izposlušajo več prijaznosti in dobro ravnanje. Ženske in otroci naj se vsi-kakor obračajo na nasprotnikove vojake, da bi dobili hrano že zato, da tako nasprotnika za hrano prikrajšajo.

Rusi prosijo Kanado za žito

Lizbona, 22. aprila. AS. Iz Ottawe se je izvedelo, da je Sovjetska Rusija zaprosila Kanado, naj ji pošlje pol milijona ton žita, ker so njene rezerve izčrpane.

Eksc. Grazioli na obisku v bežigranskem zavetišču.

Iz gospodarstva

Kreditni certifikati. Za izdajo kreditnih certifikatov za financiranje javnih del je določena najvišja meja za prvo polletje 1943 na 600 milij. lir.

Nacionalizacija na Portugalskem. Portugalski parlament je sklenil uveljaviti zakon o nacionalizaciji. Nanaša se na vse družbe, ki opravljajo javne službe, imajo monopol ali so take narave, da je njih delovanje v zvezi z obrambo države.

Zveza fašijev proslavlja praznik dela

Tiskovni urad Zveze fašijev sporoča: Praznik 21. aprila je bil med delavci v Ljubljani in v pokrajini po prizadevanju Zveze fašijev proslavljen na razne načine.

V vevški papirnici so delavci ter inženirji z živim zanimanjem poslušali toplo besedo tovariša Petronia. V Vidmarjevi tovarni, kamor tovarni, kjer je govoril tovariš Bottai, vojni

pohabljenec, je poslušalstvo prav tako z živim je govorila tovarišica De Vecchi ter v tobačni zanimanjem poslušalo govornike. Vodstvo tovarni je bilo izročeno v imenu Zveze tudi nekaj brezplačnih vstopnic za kino »Sloga«, ki naj se razdeli med najbolj zaslužne delavce.

Slovenskim železničarjem je govoril tovariš De Petris. V Logatcu, v Črnomlju, Kočevju in Novem mestu pa so govorili delavcem pojedini nadzorniki v coni. V Grosupljem je govoril tov. Ronchi.

Popoldne se je Zvezni podtajnik v spremstvu Zaupnice ženskih fašijev in fašističnih žena podal v vojaško bolnišnico. Tu se je zadržal s hrabrimi ranjenci in jim prinesel prisrčen pozdrav od fašistov v prvi črti.

Zvečer je bila v kinu Matici predstava za italijanske Dopolavoriste.

Mojster slovenskih slikarjev akademik R. Jakopič umrl

Ljubljana, 22. aprila.

Včeraj ob dveh popoldne je na svojem domu na Novem trgu št. 2 umrl največji slovenski slikar, mojster naših mojstrov, Rihard Jakopič, član slovenske Akademije znanosti in umetnosti.

prilika, da bi navajali, kje vse vise njegove podobe v svetu in doma, da krase najviše naše predstavne prostore in krase našo domačnost pri neštetihi družinah. Pa tudi ne, da bi znanstveno označevali in določili njegovo umetnost, ki bo predmet še mnogim in mnogim kritičnim raziskovalcem njegovega slikarskega sloga.

Pogreb velikega mojstra bo na veliki petek ob pol štirih popoldne v Zal. iz kapelice sv. Jožefa. Mestna občina Ljubljana, katere častni član je, mu bo oskrbela slavnostni pogreb, da se s tem pokloni njegovi veliki umetnosti in počasti njegov spomin kot njegovo rojstno mesto in mesto njegove slave.

Slava! Slava! Slava! Njegovi duši pa mir, ki naj ga uživa v Gospodu!

Posvetitev Marijanišča Srcu Marijinemu

Letošnjo velikonočno duhovno obnovo so Marijaniški gojenci zaključili s posvetitvijo Srcu Marijinemu. Posvetitev je izvršil velik prijatelj mladine p. Krizostom Sekovanič na praznik Zalostne Matere božje.

Šport v kratkem

Iz službene objave Lahoatletске zveze. Potrjujejo se rezultati pokrajinskega tekmovanja v teku čez dr in strn. Prvak za leto 1945 je Sedež Zoran, član Planine, pokal CONI-ja pa si je priboril Železničarski Dopolavoro Hermes.

Hermes moška lakoatletska sekcija: Napreduje se sledeči atletski, da se javijo v petek, dne 23. aprila ob 18 v klubski pisarni na igrišču: Pregelj, Kastelic, Starman L., Starman A., Starman L., Bizjak, Mosettič, Čej, Bezlaj, Adamovič, Juren, Gregl, Berglez, Podbevšek.

Začetek Korotanovega turnirja v namiznem

Konec razbojnika Severja in njegovih tovarišev

Dramatična borba s komunističnimi banditi v kašelskih hribih Komandant »Štefan« (Sever Egidij) in njegovi neštete zločini

Pred nekaj dnevi je vse, ki so se zaverovali v »narodno osvobodilni boj« OF, presenetila in močno razočarala vest o medsebojnem pokolju partizanov v Kašelskem hribovju nad vasjo Zavogljje.

Partizani se koljejo med seboj

»Komandant Štefan« je vse tri ujetnike poveljal, naj gredo z njim na Dolenjsko, kjer so borbe in novih moči zelo potrebne.

Z zločinom so se izdali

Naslednji dan je legionarska patrulja res našla trupli bratov Bobnov. Jasno je bilo, da morajo imeti ubijalec v tem hribovju neko zaklonišče.

iz zemlje štrleči dimnik

Kraj je bil hitro obkoljen. Previdno se odkrili vrata in pred njimi je zazijala luknja — partizanski bunker.

tenisu za prvenstvo Ljubljane bo 26. t. m. ob 10. Pri prvem delu tekmovanja bodo nastopili samo juniorji. Iz propagandnih ozirov tokrat Korotan ne bo postavil v disciplino posameznikov Strojnika Štefana in Potočnika.

BSK je rešil zadnjo nedeljo samo eno točko, ko je igral za srbsko nogometno prvenstvo s Čukaričkim neodločeno 0:0. Ostali izidi so bili: Bask: Obilič 3:1, Balkan:Sloga 2:1, SK 1913:Jedinstvo 2:0 in Vitez:Mitič 4:3. Slabo se je tokrat odrezal vodilni BSK, ki je igral z mnogo šibkejšim moštvom samo neodločeno.

Iz vogo gospodarskih razlogov bo izhajalo glasilo nemških športnikov »NS Sport« odslej 14 dnevno in bo postalo obenem tudi glasilo telovadcev in plavalcev. Dosedanji strokovni D. Turnzeitung in Der Schwimmer so ukinjeni.

Grasshoppers vodi v švicarskem nogometnem prvenstvu. Zadnjič je igral proti ženevski Sevetti in jo premagal s 4:1. Končno tekmo bo odigral Grasshoppers z Luganom, pred katerim je že zdaj za 6 točk.

Izpred vojaškega sodišča

Vojaško vojno sodišče Poveljstva Oboroženih sil »Slovenija-Dalmazija«, odsek v Ljubljani je izrekel naslednji obsodbi: Mravlje Anton, sin pok. Antona in pok. Pohar Katarine, roj. v Podpečih 1. maja 1901, bivajoč v Dravljah, delavec, samski, v zaporu je bil obtožen, da je sodeloval v Dravljah od julija 1942 do 2. marca v prevratni združbi, da je sodeloval v oboroženi tolpi, da je imel orožje in municijo brez dovoljenja pristojnih oblastev in da je proti koncu meseca avgusta na Bokalskem gradu zaradi dobička vzel s silo krave, krompir, moko, in druga živila in je bil zaradi tega obsojen na dosmrtno robijo, oproščena pa je bil pripisanega zločina, da je 25. februarja v Mekeru priredil atentat na Oborožene sile, zaradi pomanjkanja dokazov.

Grm Anton, sin pok. Antona in pok. Miklič Marte, roj. v Zagorici (Dobropolje), 21. maja 1907, bivajoč v Kijah pri Novem mestu, v zaporu je bil obtožen, da je skupno z drugimi neznanici v Slovenski vasi dne 17. julija lani odvezel osebo svobodo Pellegriinu Domenicu, da se je nasilno polastil predmetov in denarja v znesku 10.000 lir pri imenovanem Pellegriinu Domenicu, da je pripadal prevratni združbi, sodeloval v oboroženi tolpi in bil v nedovoljeni posesti orožja in municije, oproščena pa je bil obtožbe, da je v nedoločnem času pred 11. julijem 1942 v Slovenski vasi zagrešil dejanja plenic, rop in terorja v anektiranih ozemljih. Obsojen je bil na dosmrtno ječo z vsemi zakonskimi posledicami.

fantje že nekoliko utrujeni od naporne hoje po poboju.

Smrečica na vrhu umetnega hriba

Legionarji so posedli k mali južini. Poldne je že zdavnaj odzvonilo v dolini. Počitek se je vsem zelo priegel. Vendar nekaterim, ki to gričevje dobro poznajo, nikakor ni šlo v račun, da je iz plitve globeli sedaj kar naenkrat nastala majhna vzpetina. Poleg tega je bilo vse nekam izumetničeno, tako da je človek nehote občutil razliko med delom Stvarnikove in človeške roke.

V razbojniškem brlogu

Ker so partizanske navade bile fantom dobro znane, se je nekdo hitro skočil pripravil, če je smreka v tleh ukoreninjena. Medtem pa je drugi slučajno podrsal po tleh s puškinim kopitom. In glej! Ruševje se je razmaknilo, pod njim pa se je zasvetila steklena ploškev. Okno... V trenutku so bili vsi na nogah. V tem se zelena smrečica zamaje in travnatna odeja pod njo se v obliki kvadratne ploške nagne.

Razbojnik se nočejo predati

V odgovor pa se je vsula na legionarje toča krogel. Jasno je bilo, da se partizani nočejo predati. Vendar fantje še enisto hoteli odnehati. V jame so spustili skozi vhod listič s pozivom, da naj se predajo in si tako rešijo življenje. V odgovor streljanje... Legionarji so bili v veliki nevarnosti, ker so bili brez zakonov in ukazov je bil napad. Skozi vhod so zmetali vse bombe, kar so jih imeli s seboj. Nato se je hrabri strojničar iz Dev. Mar. v Polju splazil čisto k luknji. Naglo je vstal, pogledal v jame, nameril strojlico in že je svinčena toča precečevala vse, kar je dosegla.

zloglasni »Štefan« — Sever Egidij z Vevč,

šiba božja za ljudi po Dobrunjah in okoliških hribih. Sever Egidij je bil komaj 23 let star, po poklicu vrnar. Ko je odšel v hribe, so ga najprej poslali na Gorenjsko Priznati je treba, da je imel precej vojaške sposobnosti in je bil silno drzen.

Na vesti ima preko 100 umorov

Saj se je že celo sam ponašal, da jih je že mnogo spravil na oni svet. Nikdar ni poznal šale in za vsako stvar je spregovoril revolver. Celo partizani sami so z nekakim svetim strahom izgovarjali njegovo ime. Kdor mu ni bil po volji, je čez noč izginil.

Lani 20. oktobra je napadlo okrog 100 partizanov ponoči kasarno legionarjev prav v središču vasi Dev. Mar. v Polju. Vodil jih je komandant Štefan. Takrat so pri kasarni ujele enega legionarja in komandant Štefan je pokazal svoje junaštvo in ta način, da je ujetega in zvezanega s tako silo udaril s puško po glavi, da se je kopito zdrobilo. A ujetnik jim je kljub temu ušel in se vrnil v kasarno. — Kot vse kaže, je bil sedaj komandant Štefan vodja razpršenega terenskega voda. Pripravi čisto, da bi se vsi ostali v jami predali, če ne bi bilo med njimi komandanta Štefana, ki tega na noben način ni dopustil.

Ostali mrtveci so bili: Ovirk Hinko iz Vevč, Močilnik Viktor in Bitene Ivan iz Zg. Kašlja, prav tista patrulja, ki je usmrtila svoja tovarišiča Bobna in obstrlela Cerneta. Roka pravice je hitra. Po treh dneh so prejeli plačilo za svoja dela.

Drobne novice

Koledar

Petek, 23. malega travna: Vel. petek; Vojteh (Adalbert), škol in mučenec.
 Sobota, 24. malega travna: Vel. sobota; Jurij, mučenec; Fidel Sigmarija, mučenec.

Zgodovinski paberki

23. malega travna:
 I. 1660 so sklenili Poljaki mir s Švedu v Olivi. Leta 1587 je zasedel švedski kralj Sigmund iz dinastije Wasa tudi poljski kraljevski prestol. Švedu niso bili zadovoljni z vladarjem, ki je bival na tujem, zato so si izbrali novega vladarja v osebi Karla IX., kar je povzročilo dolgotrajno vojno s Poljsko. Poljski kralji iz dinastije Wasa se namreč niso marali odreči svojim pravicam do švedske krone. Za Gustav Adolfa je iztrgal Poljski njeno ozemlje ob Baltiku, toda po posredovanju Francije je sklenil s Poljaki premirje. Karel X. je Poljake ponovno porazil, posebno ko so se zvezali s Švedu Prusi, dotlej vazali poljske krone. (Primerjaj: Sienkiewicz: Potop.) Po večletnih bojih sta se nasprotnika pobotala; poljski kralji so se odrekli pravicam do švedske krone, izgubili dokončno ozemlje ob Baltiku in priznali popolno neodvisnost Pruske.

I. 1787 se je rodil pri Sv. Petru pri Radgoni filolog in pisatelj Peter Dajnko. Gimnazijo je obiskoval v Mariboru, v Gradcu pa je študiral filozofijo in teologijo. Služboval nato kot kaplan v rojstnem kraju, od l. 1851 pa kot župnik pri Veliki Nedelji. Dajnko je učenec pokrajinske kulturne smeri, kakor so jo bili začrtali od druge polovice 18. pa do drugega desetletja 19. stoletja Volkmer, Modrinjak, Jaklin, Nerat, Primic in drugi. Dasi je poznal Primčevu prizadevanje, da bi žil slovensko-štajersko pismenorečje v skupni slovenski slovenski jezik, je vendar pridno delal, da bi ustvaril Slovencev med Muro in Dravo posebno slovo. Zato je napisal v domačem narečju kopo knjig za šolo, cerkev, dom in gospodarstvo. Nato se je lotil slovnice domačega narečja ter ga izrazil z novim črkopisom-dajnkico. Dajnkove črkopis je zbujal sprva splošno odobravanje; celo Kopitarju se je zdel bolj posrečen kakor Metelkovič. Prvi se je izrekel zoper njega Metelkovič, nato se je vnela štajerska abecedna vojska, ki jo je zaključil Murko z izdajo slovnice in slovarja. Po l. 1858 sta izgubila Dajnkove slovnice jezik in črkopis vsa veljavo. Dajnko se je približal Hircem in se oprjel gajice, ki je v kratkem prevladala tudi nad metelkovo in bohoričico, abecedna vojska je bila zaključena.

Genjene inserente

vljudno opozarjamo, da sprejemamo oglase za velikonočno številko le do petka zvečer.

UPRAVA

— Elektrotehniški vestnik v novem letniku. Izšla je dvojna številka novega letnika elektrotehniškega vestnika. Revija se spominja 10. januarja umrlega elektrotehniškega velikana Nikola Tesla v treh spominskih člankih, ki obravnavajo Teslovo življenje, odkritja in delo. Sledijo strokovni članki o prenosni napetosti, o železniškem elektromotorju in drugem. Zanimive so tudi drobne novice. List zasluži vse priznanje in vso pažnjo.

Izšel je

DOM IN SVET

ZBORNIK 1943-I.

PESNIŠTVO — PROZA —
 KNIŽEVNE STUDIJE — UMETNOST
 — KRITIKA ITD. — 160 STRANÍ
 — 11 UMETNOSTNIH PRÍLOG

NAROČNIKI DVIGNITE GA V

LJUDSKI KNJIGARNI

V LJUBLJANI — PRED ŠKOFIJO 5

Cerkveni vestnik

— Sedma postna pridiga prevzisenega gospoda škofa dr. Gregorija Rožmana bo na veliki petek, 23. aprila, ob 19.30 (ob pol 8) zvečer v stolnici. Verniki, pridite v obilnem številu poslušat božjo besedo, ki jo razlaga naš škof s toliko ljubeznijo. Po pridigi bodo gg. bogoslovci zapeli pasijon v slovenskem jeziku.

Stolne kongregacije se udeležijo slavnostnega vstajenja v stolnici, ki bo v soboto popoldne ob štiri. Udeležba je za vse članice obvezna, zbirališče ob 3.45 na dvorišču škofijskega dvorca. Vse z znaki.

DOLENJSKA!

Zemlja gričev, vinogradov, starih gradov in stare slave. Tiha in prisrčna je. Najlepša je ob Krki. In to zemljo in ljudi na njej nam podaja mladi, nadarjeni pesnik in pisatelj Jože Dular v svoji knjigi:

»LJUDJE OB KRKI«

ki je izšla v »Slovenčev knjižnici«. Knjigo dobite po vseh knjigarnah in trafikah!

— Slomškova družba ponovno vabi svoje članstvo k posvetitvi brezmadežnemu Sreči Marijine.

Iz dela in življenja - od tu in tam

Z Gorenjskega

Pregled organizacije koroške domovinske zveze v kranskem okrožju. »Völkischer Beobachter« piše, da je NSDAP začela delovati v treh gorenjskih okrožjih 1. januarja 1942 in prinaša pregled njenega ustroja v kranskem okrožju, ki šteje 28 krajevnih skupin s 112 celicami, v katerih je skupno 631 skladov. V okrožju živi 418 članov stranke, ki so večinoma vsi tam uradno zaposleni. V organizaciji Gorenjcev — koroški domovinski zvezi — pa je vpisanih 44.000 članov, medtem ko šteje kransko okrožje 73.797 prebivalcev. Članom koroške domovinske zveze je bilo letočasno z izročitvijo članskih izkaznic domovinske zveze podeljeno tudi preključivo nemško državljanstvo.

Delovna fronta v kranskem okrožju ima 15.586 članov. Izvedba organizacije delovne fronte je zaključena. V času, ko so jo organizirali, je bil ustvarjen poseben stenski časopis za Gorenjsko.

S Spodnjega Štajerskega

Rekord mariborskega jadrca. Spodnještajerska mladec z vneto delujo pri jadrnem letalstvu. Jadrlec Bernardis Livius v Mariboru je v jadrnem letalu pred nedavnim letel 3 ure in 10 minut ter je dosegel višino 1600 metrov.

Z vlaka je padel. Poljski delavec Anton Znidar iz Sv. Urbana pri Slivnici pri Celju je nedaleč od St. Jurija ob juž. žel. padel iz vozečnega vlaka. Pri tem je dobil hude rane na glavi ter si je poškoval levo ramo.

Vlak je povozil. Pod vlak je prišla Marija Kladnik, doma iz Laškega. Nevarno ranjeno so jo prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa ji niso mogli rešiti življenja. Umrli je, ne da bi še prišla k zavesti.

Smrtna nesreča v železniških delavnicah. V sredo se je okrog četih popoldne v železniških delavnicah v Mariboru zgodila huda nesreča. Varilca Albert Sušaj in Karl Bizjak sta varila na lokomotivi. Oba sta delala na prostoru med lokomotivo in odklopljenim tenderjem. Za tem je bil še drug tender, katerega naj bi odpeljala premikalna lokomotiva. Ta lokomotiva pa je butnila s precejšnjo silo v tender, ki se je odbil in zaletel v naslednji tender. Ta se je odbil naprej in tiho zapeljal proti lokomotivi, ob kateri sta delala ova varilca. 40-letni Sušaj je varil prav za desnim odbijačem lokomotive in tenderjev odbijač mu je popolnoma zmečkal prsni koš, tako da je bil na mestu mrtev. 33-letni Karl Bizjak, doma prav tako iz Studencev, pa je varil ob levem odbijaču lokomotive, vendar je imel srečo, da je sedel na pruščih in bil obrnjen postrani nazven ob odbijaču. Tenderjev odbijač je nato zgrabil njega samo za desno ramo in mu zmečkal zgornjo laket, ključnico in lopatico.

Utopljenje v Muri. V mlinskem koritu mlina v Cmureku so te dni našli truplo 50 letnega Jožefa Rozencopfa, ki je bil pred smrtjo zaposlen v Mariboru, kjer so ga pogrešali že osem tednov. Verjetno je, da mu je ob potedici spodrsnilo in da je padel v Muro.

Smrtna kosa. V Mariboru je umrl zaradi nesreče pri delu 40 letni varilec Albert Sušaj iz Studencev. V Gradcu je umrl 88 letni vsučilski labo-

mu, ki bo v Marijanišču, dne 27. t. m. ob 9 popoldne. Po posvetitvi bomo imeli kratko strokovno predavanje o mladinski psihologiji. K udeležbi vabi odbor.

CVETJE, VENCI, ARANŽMAJI »ROZA« CVETLICARNA

— Po dežju hladnejše vreme. V sredo je še dopoldne nekoliko rosilo, a popoldne okoli 13 je dež prenehal. Je še vedno pretežno oblačno. Od srede od 7 jutraj do 13 je padlo še 2.4 mm dežja. Rože in poltoli so nekoliko narasli. Zemlja pa je ves dež hitro vsrkala. Namočena je le za nekaj centimetrov. Po dežju je nastopilo nekoliko hladnejše vreme. Kakšna je temperaturna razlika poprejšnjih dni s sedanjo? Bilo je v soboto in nedeljo nad +25° C, v sredo popoldne pa je bil zaznamovan maksimum +13° C. V četrtek zjutraj je bil dosežen minimum +10.4° C. Barometer pada in je v četrtek zjutraj dosegel stanje 768 mm. Zaradi dežja je oranje njev prenehalo, tudi v Zvezdi so oranje začasno ustavili, da počakajo na toplejše vreme. Tam morajo še 5 travnikov preorati.

— Za veliko noč so najprimernejša praktična darila: lepo nalivno pero, jezikovni tečaji na gramofonskih ploščah, elegantna harmonika, gramofon s ploščami, hladilna omara za živila itd. Ni vam treba izgubljati časa z iskanjem teh stvari, ker je tvrdka »Everest« z vsem tem že najbolje založena, ter vam nudi veliko izbiro por zmernih cenah! — Vabimo vse na neobvezen ogled dokler traja zaloga, ker je nakup najboljši tam, kjer je velika izbira! — »Everest«, Prešernova 44.

— Nesreča na deželi. V St. Vidu pri Stični stanujoča žena progovnega čuvaja, 53 letna Marija Dremeljeva, je spodrsnila in si zlomila levo roko, na katero se je skušala vstati. — Železničarjeva hčerka, osemletna Stanislava Drobeževa, je vrtela slamoreznicu, ki jo je prišla za prste desne roke in jih ji odrezala.

rant Jožef Macak. V Hodošah pri Slovenji vasi je umrla 66 letna Katarina Petelinček, v Zg. Kostrivnici 60 letna Terezija Gobec, v Sn. Gaberniku 65 letni Stefan Strniša, v Zagaju 79 letna Terezija Jančič, v Tekačevem Fran Strašek. Na Jančevem vrhu je umrla 76 letna Alojzija Pungert, v Račah Tscheliffija in Marija Kovačič. — V Mariboru sta umrli 65 letna zasebnica Antonija Ribič roj. Šišek, in 73 letna posestnica Ljudmila Spindler roj. Hriberšek.

Iz Hrvaške

Jubilje Hinka Nučiča. Naš rojak Hinko Nučič, ki že od leta 1912 deluje kot priznani gledališki umetnik v zagrebiškem gledališču, praznuje te dni 60 letnico svojega rojstva. Za to priložnost objavlja zagrebiški dnevnik »Hrvatski Narod« člaek, v katerem slavi Nučičeve umetniške sposobnosti in poudarja dejstvo, da Nučič kot gledališki umetnik pripada ves hrvatskemu gledališču, kateremu je dal svoja najboljša leta, ves svoj talent in vse svoje znanje. Pisec članka omenja njegovo delovanje kot igralca, režisarja, gledališkega pedagoga in končno kot dramskega pisatelja. Zanj trdi, da je pravi »mojster odra«, ki sijnano rešuje tudi najtežje umetniške naloge. Slavljenec zagrebiškega gledališkega občinstva je ves čas vzdrževal tesne stike tudi s slovenskim gledališčem ter je pogosto gostoval na raznih slovenskih odrih. Nučiču želimo ob njegovem življenjskem jubileju tudi mi še mnogo sreče v njegovem nadaljnem umetniškem udejstvovanju.

Smrt grofa Miroslava Kulmerja. 16. aprila je umrl na svoji graščini v Sestinalh v 83. letu starosti grof Miroslav Kulmer, z njegovim imenom so vezani mnogi uspehi v hrvatskem političnem, gospodarskem, kulturnem in socialnoživljenju. Pokojnik je bil sedaj tudi član hrvatskega sabora.

Iz Srbije

Proslava Hitlerjevega rojstnega dne v Beogradu. Hitlerjev rojstni dan je proslavil tudi Beograd. Tamošnje nemško in srbsko časopisje je objavilo daljše pozdravne članke, v katerih poveljuje vsa doedanja Hitlerjeva dela za Nemčijo in Evropo. Spominski članek za Hitlerjev rojstni dan v »Novem Vremenu« je napisal glavni urednik tega lista Stanislav Krakov, nečak srbskega ministrskega predeednika, ki je pred markinimi dogodki leta 1941 zavzel za tudi vodilno mesto v vodstvu beogradske radijske oddaje postaje.

Vojaški dom v Veliki Kikindi. Vodstvo nemške narodnostne skupine v Veliki Kikindi je odprlo v tamošnjem mestu moderno urejen vojaški dom, v katerem se v prostem času lahko zbirajo prostovoljci prine Evgenove divizije.

Delovanje nemške mladinske organizacije v Beogradu. Kakor v vseh ostalih mestih, v katerih ima nemška nacionalsocialistična stranka svoje organizacije, je bila te dni tudi v Beogradu strankina slovesnost ob sprejemu novih letnikov nemške mladine v nacionalsocialistično mladinsko organizacijo. Nove članke te organizacije je ob tej priložnosti nagovoril in pozdravil vodja nemške mladinske organizacije v Srbiji in Banatu Franz Germann.

Spisal Karel Jaromir Erben.

POTEM HODI DOLGO ČASA PO TEMNEM GOZDU. SREDI GOZDA ZAGLEDA ZELENKO TRATO, NA TRATI PA ZLAT GRAD. BIL JE GRAD DEDA VSEVEDA. LESKE-TAJOC SE, KAKOR DA GORI.

PLAVACEK STOPI V GRAD, PA NIKOGAR NE NAJDE, LE STARO ZENICO, KI JE PREDLA V KOTU. POZDRAVLJEN, PLAVACEKI VESELA SEM, DA TE ZOPET VIDIM! GA POZDRAVI — NJEGOVA BOSTRA, KI MU JE TAKRAT IZROČILA ONO SKRIVNOSTNO PISMO. »KAJ HOČES?«

Da boste imeli trajen spomin na letošnje Marijino leto —

si kupite

ŠMARNICE

ki jih je spisal dr. Ivan Ahčin.

Za vsakega, zlasti pa za družine, so najlepše branje. — Fatimska prikazovanja zažive pod pisateljevim peresom v posebni luči.

Naslovno stran »ŠMARNICE« je narisal slikar Lojze Perko.

Stanejo le 10 lir. Kupite jih čimprej!

Drobna ljubljanska kronika

Naznanite sobel! Mestno županstvo že vedno, zlasti v sredini mesta, nujno potrebuje več opremljenih sob za nastanitev oficirjev in uradnikov. Kdor koli ima kako nenu odpravnost v sobi št. 23 v III. nadprilerno sobo, naj jo takoj naznani mestostroju magistratnega poslopja za Rohbovim vodnjakom.

Komorna glasba pri nas je dobila novega zastopnika v Trilu, ki ga tvorijo gg. Slavko Korošec — flauta, prof. Karel Jeraj — viola in Stanko Prek — kitara. Za daljši čas vadijo in izvajajo v skupni igri najrazličnejša dela iz svetovnih literatur, ki so napisana za ta sestav. V torek, 27. t. m. ob 7 zvečer bo priredil Trio svoj prvi javen koncert v mali filharmonični dvorani in bo izvajal ob tej priložnosti naslednja dela: Molino: Trio op. 45; Calli: Trio op. 134; Matejka: Serenada op. 26. Na koncert novega tria opozarjamo. Vstopnice so v predprodaji v knjižarni Glasbene Maticice.

Koncert tenorista Miloša Bršnika. Jutri, v soboto, se bo začela predprodaja v knjižarni Glasbene Maticice za koncert slovenskega tenorista Bršnika, ki bo v petek, 30. t. m., v veliki filharmonični dvorani. Sprehod koncerta je sestavljen iz dveh delov: v prvem delu so izključno le samospevi; v drugem delu pa arje iz raznih oper. Na koncert domačega tenorista opozarjamo že danes.

Vel železniški kanalski mreže in pokrovov. V četrtek, 23. t. m., se bo začela predprodaja v knjižarni Glasbene Maticice za koncert slovenskega tenorista Bršnika, ki bo v petek, 30. t. m., v veliki filharmonični dvorani. Sprehod koncerta je sestavljen iz dveh delov: v prvem delu so izključno le samospevi; v drugem delu pa arje iz raznih oper. Na koncert domačega tenorista opozarjamo že danes.

Vel železniški kanalski mreže in pokrovov. V četrtek, 23. t. m., se bo začela predprodaja v knjižarni Glasbene Maticice za koncert slovenskega tenorista Bršnika, ki bo v petek, 30. t. m., v veliki filharmonični dvorani. Sprehod koncerta je sestavljen iz dveh delov: v prvem delu so izključno le samospevi; v drugem delu pa arje iz raznih oper. Na koncert domačega tenorista opozarjamo že danes.

vanju vedno prepričajo o legalni posesti ponujeneja jim blaga.

Ljubitelji duhovnikov. To je bil gotovo sv. Francišk Asiški. Ta ljubzen od duhovnikov veje iz predstave »Božji trubadur Francišek«, ki jo bodo veliki, Franciškov križarji na veliko noč ob pol 5 pop., igrali v franciškanski dvorani. Predprodaja vstopnic je pri Štifilgru. Ponovljena bo igra na velikonočni ponedeljek ob pol 7 zvečer.

Drzen kokošji tat. Organom javne varnosti so je nedavno posređilo prijeli drznega tatu, ki je bil v kriminalni evidenci zapisan kot zelo izurjen specialist v kokošjih tatvinah. Zalotili so ga v severozapadnem delu mesta, ko je ob zori v nahrbtniku in v vreči nesel več kokoši, ki jih je ponoči pobral neki stranki iz kurnika. Sedaj so prišlo mnoge njegove tatvine kokoši na dan. Barjanske gospodnje so že dolgo tarnale, da nepoklenc slovec ponoči obiskuje njihove kurnike ter jim odnaša lepa plimenska kokoši. Tat je kokoši najverjetnó prodajal raznim ljubljanskim gostilničarjem.

Ponesrečen v Ljubljani. 69 letna zasebnica Franja Prijateljjeva je doma v kuhinji padla in si zlomila desno roko. — Anici Verbkovi, 15 letni dijakinji, je neznan zlikovec vrzel kamen v glavo in jo hudo ranil. — Janko Triplajt, 1 letni sinček poštenega nameščena, je padel in se poškođoval po obrazu. — Justin Bojan, 14 letni dijak, je na Tržaski cesti padel z drevesa in se poškođoval po glavi. — Koebecka Bruna, 14 letna, sina trgovskega potnika, je napašel hud pes in ga ugriznil v levo nogo.

Cerkvena glasba o velikonočnih praznikih

V zakramentu, Klemenčič: Poglejte, duše. — Velika nedelja ob 19: Cvek: Skalovje groba, Nowowjajsky: Misa po pace, Premr: Graduale in sekvenca, Klemenčič: Poglejte, duše, Kimovec: Raduj se, Kraljica. — Velikonočni ponedeljek ob 10: Perosi: Misa pontificalis in d, Premr: Gradual in sekvenca, Premr: Angelus Domini, Foerster: Regina coeli.

PRI FRANCISKANIH. Za velikonočne praznike bodo pri franciskanih proizvajali sleded glasbo: Danes zvečer po zadnji postni pridigi petje slovenskih žalostink. — V soboto zjutraj bodo med sveto mašo peli veliki Franciškov križarji Vodopivčevelantsko mašo za moški zbor; mašo bo spremljal operni godalni orkester. Mašo je instrumentalni operni kapelnik g. Neffat. — Na velikonočno nedeljo bosta dve orkestralni maši: ob 8 pojo Križarji slovenske pesmi a spremljevanje opernega orkestra; ob 9 pa bo slovenska sveta maša, med katero bo prevajal orkestralno mašo Sattnerjev mešan zbor; izvajali bodo Mozartovo mašo kronanja.

CERKEV SV. JOZEFA. Velikonočna nedelja: ob 8 slovenska sveta maša, pri kateri se izvaja Misa in hon. st. Stanislav z orkestrom, zložil St. Premr; Graduale: Haeo dies in sekvenca victimae paschali laudes, zložil Jos. Gruber; po ofertoriju: Regina coeli, zložil M. Fike; Tantum ergo v A, zložila Gr. Rihar in dr. Fr. Kimovec; pošmaši: Zvečiar je iz groba vstal, zložil Al. Mav.

CERKEV M. B. V KRIZJANKAH. Velikonočna nedelja: ob 10.30 slovenska sveta maša. Izvaja se Misa in hon. R. M. V. z orkestrom, zložil Jos. Linner; Graduale: Haeo dies in sekvenca victimae paschali laudes, zložil P. Griesbacher; Ofert, Terra tremuit, zložil A. Foerster; k blagoslovu: V zakramentu vse sladkosti, zložil dr. Fr. Kimovec; po maši: Jezus pragmatično groba, zložil St. Premr. — Velikonočni ponedeljek: ob 10.30 sveta maša s blagoslovom, pri kateri se pojo sledede velikonočne pesmi z orkestrom; Misa po pace, zložil St. Premr; Velikonočni praznik, zložil St. Premr; Zvečiar je iz groba vstal, zložil Al. Mav;

Jezus je vstal od smrti, zložil Gr. Rihar; Skalovje groba, zložil L. Cvek; k blagoslovu: V zakramentu v C. zložila Gr. Rihar in dr. Fr. Kimovec; po maši: Zvečiar naš je vstal iz groba, zložil Gr. Rihar.

Prodaja mesa na odrezek »G«

Prehranjevalni zavod sporoča, da bodo v soboto 24. t. m. potrošniki lahko dobili za veliko noč pri svojih običajnih mesarjih proti odzemu odrezka »G« navadnih živalskih nakaznje, izdanih od Mestnega poizavarstva v Ljubljani: 150 gr svežega mesa, 50 gr prokajenega govejega mesa in 160 gr kravice. Cena prekajenemu mesu bo 100 gr za kg.

Študentski mesarjev in klobasifarjev v Ljubljani obvešča cenjeno občinstvo in članke, da se bo v soboto, 24. aprila, prodajalo meso na odrezek »G« in na mesne knjižice. Kdor ne bo prinesel mesne knjižice in živalske karte s soboj, ne bo dobil mesa.

Gledališče

Operi:

Petek, 23. aprila: Zaprt.

Sobota, 24. aprila: Zaprt.

Nedelja, 25. aprila, ob 18: »Thais«. Iven. Cene od 20 lir navzdol.

Ponedeljek, 26. aprila, ob 18: »Zemlja smehljaja«. Opera. Iven. Cene od 25 lir navzdol.

Za predstavo »Carmen«, ki bo po veliki noči, potrebuje Opera nekaj statistik. Zato naproša vodstvo gledališča, predvsem liste gospode, ki so pri tej predstavi že sodelovali in tudi še nekaj novih gospodov, ki bi želeli sodelovati, naj se zgledajo zanesljivo v ponedeljek, 26. t. m., ob 10.30 v Operi.

Drama:

Petek, 23. aprila ob 15: »V času obiskavanja«. Iven. Cene od 20 lir navzdol.

Sobota, 24. aprila: Zaprt.

Nedelja, 25. aprila ob 15: »V času obiskavanja«. Iven. Cene od 20 lir navzdol. — Ob 19.30: »Prava ljubezen«. Iven. Zluzano cene od 15 lir navzdol.

Ponedeljek, 26. aprila, ob 15: »V času obiskavanja«. Iven. Cene od 20 lir navzdol. — Ob 19.30: »V Ljubljano je dajmo«. Iven. Cene od 15 lir navzdol.

E. Gregorin »V času obiskavanja«, pasijonska drama o Jezusovem poslanstvu v 6 slikah. Osobe: Marija — Starčeva, Jezus — Gregorin, Janez — Verdonik, Peter — Bratina, Juda — Nkrst, Magdalena — Saneinova, slepi — Tiran hromi — Benedišk, Jožef iz Arimateje — Košuta, Nikodem — Plut, Kalfa — P. Kovič, Aminadab — Raztresen, Gamaliel — Presnetnik, Joda — Gorinsk, Sadok — Lipah, Levi — Blaž, Amos — Brezgar, Fonič Pilat — Feček, Petronji — Dronovec, Longin — Pfeifer, gladiator — Tomažič, Veronika — Simičeva, Režiser E. Gregorin, scenograf inž. E. Franz, scenska glasba prof. M. Tomc.

Naznanila

RADIO. Petek, 23. aprila: 7.30 Klasična glasba — 8 Napoved časa, poročila v italijanski — 12.20 Plošče — 12.30 Poročila v slovensini — 12.45 Komorna glasba — 13 Napoved časa, poročila v italijanski — 13.10 Poročila vrhovnega poveljstva Oboroženih sil v slovensini — 13.12 Orkester vodi dirigent Petralla — 14 Poročila v italijanski — 14.10 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Sijaneč — 15 Poročila v slovensini — 17.15 Napoved časa, poročila v italijanski — 17.15 »Sedem Jezusovih besed«, uglašila Castagnoli — 18 Govorno italijansko, poučuje prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovensini — 19.45 Politični komentar v slovensini — 20 Napoved časa, poročila v italijanski — 20.20 Radio za družino — 21.05 Koncert vodi dirigent Morelli — 22 Koncert čelista člene Sedilbauerja pri klavirju Marjan Lipovšek — 22.30 Simfonična glasba — 22.45 Poročila v italijanski.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, V. A. Težška cesta 48.

S.S. VAN DINE:

Umorjeni Kanarček

»Res je,« je zamrmral Vance. »Vendar pa, če zračunamo čas, ki ste ga porabili, ko ste dvajset minut pred polnočno telefonirali gospodični Odell, nato vstopili v podzemsko železnico, dospeli do 72. ceste in prisluškovali pred vrati gospodične Odell, vam bržkone ni ostalo mnogo časa, da bi mogli telefonirati še kam drugam. A pustimo to! Rad bi pa vedel, kaj ste delali v času od enajstih pa do tedaj, ko ste telefonirali gospodični Odell, dvajset minut pred polnočno?«

Cleaver je nekaj časa pozorno opazoval Vanceja, nato pa je dejal:

»Da vam odkrito povem, sem bil tisti večer zelo nemiren. Vedel sem, da je gospodična Odell odšla ven z nekom drugim — mojega vabila ni hotela sprejeti — zato sem več kot eno uro hodil kar na slepo po cestah in požiral svojo jezo.«

»Hodili ste okrog?« je vprašal Vance in namršil obrvi.

»Da,« je odločno odvrnil Cleaver, nato pa se je obrnil k Markhamu in nadaljeval: »Ali se še spominjate, ko sem vam rekel, da po-

izvejte za nekim doktorjem Lindquistom?...

Ste ga zaslišali?«

Preden je Markham mogel odgovoriti, je vzkliknil Vance:

»Ah, doktor Lindquist! Dobro, dobro!... Popolnoma naravnol... Krozili ste torej po mestnih ulicah? Po ulicah, kaj ne? Dejali ste po ulicah! Nato pa ste kar nenadoma vprašali po doktorju Lindquistu. Zakaj neki prav po njem? Nihče drug ga ni imenoval. V besedi »Ulice« pa je zveza... Ulice in doktor Lindquist predstavljajo eno samo stvar, kakor mladost in pomlad... Dobro, dobro... Zdaj sem našel nov del naše uganke.«

Markham in Heath sta ga pogledala, kakor da bi bil zblaznel. Vance pa je mirno vzel cigareto in si jo prižgal. Nato pa se je nasmehnil Cleaverju in mu dejal:

»Prišel je trenutek, da nam poveste, kje in kdaj ste videli doktorja Lindquista v ponedeljek zvečer, ko ste krožili po ulicah. Če tega ne poveste vi, vam povem jaz.«

Minila je cela minuta, preden je Cleaver spregovoril. Njegove široko razprte oči se niso niti za hip odmaknile od Markhamovega obraza.

»Povedal sem vam skoraj že vso zgodbo. Lahko vam povem še ostalo. Odsel sem k gospodični Odell nekoliko pred pol dvanajsto, ker sem menil, da se je ob tem času gotovo že vrnila domov. Tedaj sem srečal doktorja Lindquista na koncu stranske ulice. Povedal mi je, da je nekdo pri gospodični Odell. Tedaj sem se oddaljil in stopil v hotel Ausonia. Kakih

deset minut pozneje sem gospodični telefoniral in kakor sem vam že povedal, mi je odgovoril moški glas. Kakih deset minut pozneje sem telefoniral neki plesalkini prijateljici in jo prosil, naj jo povabi na skupni sestanek. Ko pa se mi je tudi ta načrt izjalovil, sem se vrnil k njenemu stanovanju. Zdravnik je izginil. Vstopil sem skozi stranska vrata in se približal vratom njenega stanovanja. Ko pa sem zaslišal moški glas, sem se oddaljil in se vrnil domov... To je vse!«

V tem trenutku je vstopil Swacker in nekaj zašepetal Heathu. Heath je vstal in odšel s tajnikom. Nekaj trenutkov pozneje se je vrnil držec v rokav rumen ovoj, katerega je podal Markhamu in mu nekaj tiho pojasnjeval, kar pa nihče ni mogel slišati. Markham je bil videti presenečen in nevoljen. Pomignil je Heathu, naj sede, nato pa se je okrenil k Cleaverju in dejal:

»Prosim vas, če bi hoteli počakati nekaj minut v sosednji sobi. Urediti moram neko zelo nujno zadevo.«

Cleaver je odšel ne da bi kaj rekel, Markham pa je odprl ovoj.

»To mi nikakor ni všeč, gospod narednik. Povedal sem vam že včeraj, ko ste mi stavili ta predlog.«

»Razumem,« je nekako skesano dejal Heath. »Če so pisma v redu in boste iz njih spoznali, da je Cleaver govoril resnico, jih bo policist položil na prejšnje mesto in nihče ne bo vedel, da se jih je kdo dotaknil. Če pa boste spoznali,

da vas je Cleaver nalogal, bo naše ravnanje popolnoma opravičeno.«

Markham ni ugovarjal. Molče je začel pregledovati pisma, posebno datume. Spravil je zopet v ovoj dve sliki, ki jih je komaj pogledal, raztrgal z vidnim studom nek papir, na katerem je bila videti neka risba narejena s peresom in ga vrغل v koš; tri pisma je položil na stran, ostala je zopet spravil v ovoj in pomignil Heathu.

»Pokličite zopet Cleaverja,« je dejal. Nato je vstal in stopil k oknu.

Komaj je Cleaver zopet sedel na svojem prejšnjem mestu, mu je dejal Markham, ne da bi se okrenil od okna:

»Rekli ste mi, da ste odkupili svoja pisma v juniju. Ali se še spominjate natančnega datuma?«

»Ne spominjam se več točno,« je odvrnil Cleaver. »Zdi se mi, da je bilo v začetku meseca... bržkone tekom prvega tedna.«

Markham se je okrenil, pokazal s prstom na tri pisma, ki jih je prej položil na stran in vprašal:

»Kako je torej mogoče, da imate tudi pisma, ki ste jih plesalki pisali meseca julija s hribov?«

Cleaver se je znal čudovito obvladati. Ostal je popolnoma miren in po kratkem molku je vprašal skoraj brezbrizno:

»Ali ste dobili ta pisma s sredstvi, ki jih zakon dovoljuje?«

Šahovski turnir v Pragi

Sedmo kolo turnirja v Pragi so igrali v soboto, 11. aprila. Dr. Aljehin je Opočenskemu po trdem boju odvzel kmeta in končno zmagal. V partiji Lokvenec-Keres se je Lokvenec dal zapeljati, da bi pridobil kvaliteto, pa je zapadel v mlatko mrežo. Fichtl je v sicilijanski partiji proti Carlsu žrtvoval kmeta za napad in ga prisilil k predaji. Kubáneku Aljehinova obramba proti Katétovu ni pomagala in je izgubil. Gospa Suchý se je žilavo branila v francoski partiji proti Prúchi, vendar se ni mogla rešiti. Dr. Bartošek je po živahni igri in žrtvah premagal Dietza. Remis so bile partije Urbanec-Novotný in Thelen-Prúcha. Prekinjene pa so bile partije Foltys-dr. Florian, Šajtar-Podgorný in Pachman-Sämisch. V prejšnjih prekinjenih partijah je zmagal Thelen nad Pachmanom, dočim je bila partija Podgorný-Dietze ponovno prekinjena. Stanje po sedmem kolu: Aljehin 7 in pol, Keres 6, Prúcha 5, Pachman 4 in pol, Fichtl in Urbanec 4 in pol, Carls 4, Foltys, Lokvenec, Sämich 3 in pol (1), Katétov 3 in pol, dr. Florian in Thelen 3 (2) Šajtar 3 (1), dr. Bartošek 3, Novotný, Opočenský 2 in pol, Dietze 2 (1), Kubáneek 1, Podgorný pol (2), gospa Suchý pol.

Športni drobiž

Kotnik je zmagal na letošnjem prvenstvu v teku čez drn in strn. Tekli so na 7.500 m, čas zmagovalca pa znaša 26 min. 7,8 sek. V tekmovanju mostev je zmagala Concordia.

1000 Jeseničanov je prisostvovalo v nedeljo prvenstveni nogometni tekmi med Jesenicami in Kranjem. V jeseni so končali neodločeno, tokrat pa so Jeseničani premagali enajstoročno Kranja z 2:1 (2:0). V jeseniškem napadu je bil najuspešnejši Kureš, ki je zabil dva gola, častni zadetek Kranjčanov pa je zasluga Kokaljja. Sodil je Stiasny.

Romunski smučarji se bodo zbrali o veliki noči v južnih Karpatih, kjer se bodo poslovili od letošnje sezone. Ob tej priliki pričakujejo tudi lepo število inozemskih gostov: Nemcev, Italijancev, Bolgarov, Hrvatov in Slovkov. Se enkrat se bodo zbrali najboljši nemški drsalci v berlinski športni palači, kjer bodo nastopali o velikonočnih praznikih najprej za vojske, potem pa tudi za ostalo občinstvo. Potem se bodo poslovili od drsalne sezone ter se začeli pripravljati na letne športe.

Mali oglasi

Prodamo

Mrčes
(ušš, stenice, bolhe itd.) zanesljivo uničite s »Tobix« praškom. Drogerija KANC, Zidovska ulica 1.

Bramorje
in voluharje uničijo preizkušeno sredstvo B.M. MOBIN. Z navodilom v drogeriji Kanc, Zidovska ulica št. 1.

Šivalni stroj
ženakti orig. »SINGER«, z okroglim colničkom, skoraj nov, in šivalni stroj na ročni pogon, prodam. Kamniška ulica št. 13, pritličje, levo. (1)

Fiziolove prekle
dobite v skladiščih Gospodarske zveze, Maistrova ulica št. 10. (1)

Kosilni stroj
z namke Brills-Reform, skoraj nov, prodam za 500 lir. Habicht, Triglavska 6, Beograd. (1)

Suho sadje
prodaja GOSPODARSKA ZVEZA, Bleiweisova 29.

Seno!
Nekaj vagonov sena še dobi Gospodarska zveza, Bleiweisova cesta št. 29.

Kupimo

BOE
liščje, dihurjeve, stare in nove. — Nove in stare aktovke, usnjene kovege in čebelnj vosek ter liščeje, dehurjeve, kunje, polhove kože, strojene in nestrojene, dobro ohranjene polhove čepice in jančke kupuje stalno Irgovina Zdravil, Ljubljana, Stari trg št. 30.

Posestva

Zemljiški kompleks
v izmori na 29.000 m. v bližini glavne carinarnice. Zaje Andrej, realitetna pisarna, Tavčarjeva ulica 10. (1)

Živali

Prašički
teški od 15—30 kg bodo naprodati se v petek, dne 23. aprila dopoldno na klavnici. (1)

Denar

Vse denarno in trgovske posle
iz vršim hitro in točno. Obrnite se na **RUDOLF ZORE**
Gledališka ul. 12. Tel. 38-1

Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani

naznanja žalostno vest, da je po dolgotrajni in težki bolezni umrl njen redni član

Rihard Jakopič

akademski slikar

Zaslužnemu članu in odličnemu umetniku bo Akademija ohranila trajen in časten spomin!

Ljubljana, dne 22. aprila 1943.

Neskončni božji Pravičnosti se je zdelo prav, da so nam brezbožni nasilniki umorili našega dobrega

očeta Janeza Dolinarja, mater Marijo, sestri Ivanko in Bernado

Prepeljali smo jih v blagoslovljeno zemljo k Sv. Urhu v torek, dne 20. aprila 1943.

Vsem, ki so z nami čutili, ki so se udeležili pogreba, zlasti požrtvovalnim članom vaše zaščite v Horjulu, posebno pa gosp. Lojzetu Bastiču, se prav iskreno zahvaljujemo.

Zaklanec, Podolnica, Brezje, Ljubljana, Vižmarje, Renicci, dne 21. aprila 1943.

France, Jakob, Janez, Matija, Ignacij, Anton, sinovi in bratje; Angela, hčerka in sestra, ter sorodniki.

Umrl nam je danes ob 13.45, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, naš nad vse ljubljeni soprog, oče, stari oče, tast in stric, gospod

Rihard Jakopič

akademski slikar, član Akademije znanosti in umetnosti

Na mrtvaškem odru leži na svojem domu, Novi trg št. 2, I. nadstropje. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 23. aprila 1943, ob pol-4 popoldne z Zal, iz kapelice sv. Jožefa.

Ljubljana, 21. aprila 1943.

A n a, soproga; M i r j a m, hčerka; prof. dr. J o ž e I l c, zet
E v a, vnukinja, in ostalo sorodstvo

ČASA EGIPTOUSKEGA PODKRALJA

U. Mioni 15

»Čudovit bi bil, ako ne bi tako klel,« pristiavi Miebi.

»Ko bo on v popolni pijanosti zaspal, nam bo vrata odprl.«

»Mi bomo vstopili,« pravi Baket.

»In storili bomo to, kar smo storili vedno,« pristavi Meni.

»Previdnost pa vendar! Malo nas je, tako malo; skoraj bi rekel premalo,« tarna Ramuzenti.

»Ali so sužnji številni?« vpraša Baket.

»Le maloštevilni.«

»Potem ne bodo niti s prstom mignili v obrambo,« modruje Meni.

»Zelo radi ga imajo in bi šli v ogenj zanj. On je edinstven človek. Bedak, ki mi verjame. Toda pri repu svete krave boginje Kathor! ako bi ne bil vaš brat in tovariš, bi se dal tudi jaz zvabiti od njega in zagotavljam vas, da bi ga ljubil,« pravi Ramuzenti.

»Hitro mu morame odrobiti glavo, da te zares ne zapelje,« modruje Meni.

»Previdnost tedaj; da nas sužnji ne bodo slišali.«

Prebrisanici so še nekaj časa razpravljali o svojem plemenitem načrtu. Amenii se je nato vrnil z vohunstva.

»Torej?«

»Deset mož z mnogimi osli.«

»Ali so osli obloženii?«

»Ne. Vreče so prazne.«

»Edeja je gospodar, drugi pa sužnji?«

»Vsi so enaki. Govore narečje, ki ga jaz ne razumem: trgovci so.«

»Najbrž ljudje, ki gredo kupovat žito,« pripomni Meni.

»Potem imajo srebro.«

»Napadimo jih,« svetuje Baket.

»Onih je deset, vsa pa le osem. Videti so zelo močni in si ne bodo pustili tako lahko vzeti denar, ako ga sploh imajo,« pravi Amenii.

»Ali dvomiš?«

»Lahko so tudi nekaj takega kot mi.«

»Trgovci so, obloženi s srebrom! Napadimo jih!« vztraja Baket.

»Počasi!« svetuje Ramuzenti.

»Misliš, da se nam osmim ne posreči premagati desetih, ako jih iznenada napademo?«

»Pristavljam, da moramo zmagati...«

»Bomo zmagali.«

»Ede ali drugi od nas bo ranjen ali ubit.«

»To se lahko pripeti vsak dan,« pravi Baket in skomigne z rameni.

»Vem in nisem nič takega rekel, ako bi ne imeli druge zadeve pri roki.«

»Ta zadeva je negotova; to je pa gotovo. Tu ne vemo, ako bo šlo...« pripomni Miebi.

»Niti tam,« pravi Baket.

»Tam bomo gotovo uspeli,« vzklikne Miebi.

»Ali ni to drzno,« opomni Amenii. »Zdi se, da so pogumni, nas je pa malo.«

»Iznenađenje...«

»Storite, kar hočete, toda ako bi imelo manjkati tudi enega samega, jaz se bom odtegnil od podvetja proti Zafnatpaneju in vi ne boste mogli obogatiti niti piti kuhanega in smolnatega vina in se maščevati nad prokletim,« reče Ramuzenti.

»Tega, česar ne bomo storili jutri, ne bomo storili nikoli,« pripomni Miebi, ki je hotel na vsak način napasti ljudi, utaborjene pri ognju.

»Nikoli ne bomo storili,« pravi mali ropar.

»Ti praviš, da nam ne boš pomagal?«

»Ne bom mogel. Podkralj me sprašuje vsak dan o roparjih, ki sem jih izvohal v puščavi.

Bojim se, da bi začel dvomiti o meni. Dal sem mu tudi vedeti, da sem iz Teb in da sem služajno v Memfisu in da ostanem tu samo, da ga vsak dan vprašam: »Kdaj mi boš dovolil, da se vrnem k svojim dragim?« Ne bi rad, da mi reče jutri ali pojutrišnjem: »Nevernost je mi-

nila. Le pojdi. Ako hočete kaj doseči, morate ravnati tako, da napolnijo je jutri; sicer je vse brez pomena. Malo nas je in ne smemo tvegati pri nobenem početju, da bi nas stalo življenje tudi enega samega od nas.«

»Ali si nam porok, da bo naše podjetje dobro uspelo,« ga vpraša Baket.

»Upajmo! Vse sem pripravil z največjo pretkanostjo. Hišo dobro poznam, odprl vam bom vrata in vam omogočil, da vas popeljem v njegovo spalnico. Veselim se, da se bo vse razvilo po načrtu. Ne morem pa prorokovati izida,« odgovori mali ropar.

»Za to nam morejo biti poroki le bogovi,« pripomni glavar.

»Napravimo obljubo, da bomo pozlatili na novo rogove črnega bika Apisa, ako nam bo pomagal.«

»Preklinjevalce!« zakriči Amenii užaljeno in Baket pravi:

»S temi kletvami nam boš nakopal samo jezo bogov.«

»Kaj vraga mi podtkate! Vi ste norci, pravi norci! Kje je kaka kletev? Ali je morda greh, ako hočem pozlatiti rogove Apisa?« vpraša Ramuzenti, zdaj res začuden.

Teh blaženih Egipčanov ni razumel, niti ni vedel, kako naj jih zadovolji; nikoli ne more tako govoriti, da bi bili zadovoljni. Vedno najdejo kaj, da mu ugovarjajo.